

OSREDNJA
KNJIŽNICA
CELJE

OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE

Muzejski trg 1 a

3000 CELJE, p.p. 17

NA PRI POŠTI 3310 ŽALEC

4-6/2000
leto 69

Hmeljar

APRIL - JUNIJ 2000, ŽALEC, S. 29 - 48

ISSN 1318 - 6183

<i>PREGLED STROKOVNIH DEJAVNOSTI IN FINANČNIH KAZALCEV V SLOVENSKEM HMELJARSTVU 1999</i>	31
<i>PRIDELAVA HMELJA V LETU 1999 IN PLAN 2000</i>	34
<i>OPOZORILO HMELJARJEM</i>	36
<i>VISOKE TEMPERATURE V APRILU IN MAJU SO VPLIVALE TUDI NA RAST IN RAZVOJ HMELJA</i>	38
<i>DOGNOJEVANJE Z DUŠIKOM</i>	40
<i>TUDI LETOS OZIRANJE V NEBO</i>	41
<i>MALI OGLASI</i>	42
<i>TUDI V LETU 2000 NADALJUJEMO Z REDNIMI STROKOVNIMI SREČANJI HMELJARJEV V ČASU RASTI HMELJA</i>	43
<i>HMELJEVE BLAZINICE KOT IZVIRNI SPOMINEK</i>	44
<i>PRIDELOVANJE OLJNE OGRŠČICE</i>	45
<i>SPREMEMBE V SVETU HMELJSKE TRGOVINE</i>	46

Foto: M. Veronek

Hmeljarji tudi v procesiji v Petrovčah. Upajmo, da so nam izprosili dež in ne prehudo vročino.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Foto: M. Veronek

Hmelj na poti proti vrhu. Upajmo, da je dež v noči na 25. junij po tritedenski suši prišel še pravočasno, da se bo vsaj aurora še popravila.

Revija Hmeljar

Strokovna revija s področja hmeljarstva
Žalskega tabora 2, 3310 Žalec

Izdajatelj in založnik: Hmeljarsko združenje Slovenije GIZ (Domača stran: <http://www.hmelj-giz.si>)

Glavni in odgovorni urednik: Martina Zupančič, **Člani uredniškega odbora:** Marjana Natek, Franc Puklavc, Marjan Drobne, Janez Luževič, dr. Lojze Četina, mag. Iztok Košir, mag. Marta Dolinar, Jože Brežnik, Vinko Drča, Irena Friškovec; **Lektor:** Anka Krčmar

Tisk: HARI tisk, Dobriša vas 36, Petrovče; **Frekvenca:** 4 - krat letno

Revija je po mnenju št. 23/40 pristojnega organa uvrščena med proizvode informativnega značaja, za katerega se plačuje davek od prometa proizvoda po 5 % stopnji.

Naklada: 600 izvodov

PREGLED STROKOVNIH DEJAVNOSTI IN FINANČNIH KAZALCEV V SLOVENSKEM HMELJARSTVU 1999

(Poslovno poročilo 1999 za Hmeljarsko združenje Slovenije – GIZ)

Poslovno poročilo Hmeljarskega združenja Slovenije - GIZ vsebuje:

- Pregled dejavnosti v letu 1999.
- Preglednica finančnega poročila poslovanja v letu 1999 s predlogom predračuna prihodkov in odhodkov za leto 2000.
- Predlog programa dela za leto 2000.

PREGLED DEJAVNOSTI GIZ ZA HMELJARSTVO V 1999

V okviru Hmeljarskega združenja Slovenije – GIZ so se tudi v letu 1999 odvijale strokovno-promocijske dejavnosti s področja hmeljarstva. Večinoma smo jih že predstavili v reviji Hmeljar. V poslovnem poročilu pa je ponovno predstavljen povzetek najpomembnejših aktivnosti.

PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI

- V letu 1999 smo se zopet odmevno predstavili na 3-dnevnem mednarodnem hmeljarsko-pivovarskem sejmu v ZRN – na »Brauu 99«. Dosedanje kupce slovenskega hmelja, kot tudi morebitne nove trgovce in pivovarje smo udeleženci sejma seznanili z našimi izvoznimi kapacitetami hmelja ter s kakovostjo slovenskih sort (Hmeljar 11-12/99, s.108-109, http://www.hmelj-giz.si/inf_tsk.htm).
- V sklopu promocijskih dejavnosti nadaljujemo z razširitvijo elektronskega informacijskega sistema s področja hmeljarstva in sicer z dvojezično vsebino na spletnih straneh medmrežja oz. interneta (<http://www.hmelj-giz.si>). Domača stran GIZ za hmeljarstvo zajema široko predstavitev slovenskega hmeljarstva in se sprti tudi vsebinsko širi (Hmeljar, 11-12/98, s.148).
- Na 37. hmeljarskem prazniku avgusta 1999 v Braslovčah je od hmeljarskega starešine Ivana Rančigaja iz Gomilkega prejel starešinstvo hmeljar Ivo Povše iz Podloga. Njegova spremljevalka v enoletnem obdobju pa je Petra Zajc, prav tako iz Podloga (Hmeljar 8-9/99, s. 79).
- Že tretjič je uspela tudi obujena tradicija hmeljskih likovov - ki so zamrli s prihodom obiralnih strojev. V organizaciji člana GIZ Hmežad "Export-Importa" – nosilca certifikata ISO 9002 je privabila prireditve številne hmeljarje, kot tudi naše kupce in poslovne partnerje.

ZASTOPANJE INTERESOV HMELJARJEV DOMA IN NA TUJEM

- Glede na ekonomske razmere na svetovnem trgu

hmelja smo predstavnike MKGP seznanili z vse težjimi podjetniškimi razmerami pridelave hmelja in se zavzemali za izdatno finančno podporo slovenskemu hmeljarstvu. Skladno s finančnimi možnostmi vlade RS ter smernicami zakonodaje EU so bili hmeljarji deležni subvencije v višini 118.000 SIT/ha. Zaradi zmanjšanja površin hmeljišč in s tem tudi posredno kvote sredstev MKGP za hmeljarstvo smo tudi večkrat poskušali izpostaviti novo postavko za neposredno obnovo hmeljišč. V okviru UO GIZ menimo, da je glede na trenutne tržne razmere v hmeljarstvu vladna podpora hmeljarjem prenizka.

- Predstavniki hmeljarjev smo - glede na sklepe UO HZS - ob različnih priložnostnih obiskih v Ljubljani seznanjali ministra za KGP Cirila Smrkolja in njegove sodelavce o stanju in razmerah v slovenskem hmeljarstvu.
- Za seje Mednarodne hmeljarske zveze smo pripravili predpisana poslovna poročila in sodelovali na sejah Ekonomske komisije in Tehnične komisije MHZ aprila v Franciji, avgusta v Španskem Leónu ter novembra v Nemčiji. Udeležbe na omenjenih sejah smo poleg formalnih stikov izkoristili tudi še za izmenjavo stališča na področju zakonodaje v hmeljarstvu s predstavniki Češke, Slovaške in Poljske. S predstavniki članic EU pa za spoznavanje konceptov in organizacije obstoječih predpisanih organizacij proizvajalcev (Hmeljar 5-7/99, s.51-53, 71; 8-10/99, s. 80-81).

HMELJARSKA PROBLEMATIKA

- Projekt javnih del pri spomladanskih delih ter obiranju hmelja smo v letu 1999 nadaljevali že drugo leto. S tem smo skušali vključiti v sezonsko delo še več domačih delavcev, saj so do sedaj izvajali ta dela pretežno s tujimi delavci. Na GIZ nadaljujemo tudi v letu 2000 koordinacijo na vladnem projektu javnih del, s čimer prispevamo k ublažitvi krize nezaposlenosti v Sloveniji, ter k pocenitvi stroškov dela v hmeljarstvu (Hmeljar, 1-2/99, s. 5-7; http://www.hmelj-giz.si/inf_jdl.htm).
- Na GIZ smo v 1999 nadaljevali s študijem pravnega reda EU s področja hmeljarstva, ki zajema 25 uredb. Glede na dinamiko priprav pogajalskih izhodišč za področje 7 »kmetijstvo« v letu 1999 za vstop RS v EU sta bila z odločbo ministra Smrkolja v skupino specializiranih proizvodov, kamor uvrščajo tudi hmelj, v aprilu 1999 imenovana tudi Martina Zupančič in dr. Martin Pavlovič. Po pregledu in analizi številnih uredb z dopolnili v sklopu predpisanega gradiva s področja trženja in certificiranja hmelja ter organiziranja pridelovalcev

glede na pravni red EU in strukturnih pomoči za hmeljarje sta omenjena sodelovala konec maja 1999 na tudi na t.i. večdržavnem pregledu (multilateralnem screeningu) ter sredi junija 1999 na t.i. bilateralnem pregledu (EU-Slovenija) zakonodaje s področja hmeljarstva. Na prvem pregledu je zbranim predstavnikom za hmeljarstvo z območja držav pridelovalk Srednje Evrope predstavnica v EU Micheline Wauters predstavila okvir EU zakonodaje in naknadno pisno odgovarjala na tam postavljena vprašanja. Na drugem pregledu pa so predstavniki EU prisluhnili primerjalni analizi zakonodaje RS in EU. Po njihovi seznanitvi z našo kmetijsko oz. hmeljarsko zakonodajo, so v vladi RS dobili dodatne smernice za pripravo pogajalskih izhodišč. Ta so bila v decembru 1999 tudi pripravljena, večkrat javno predstavljena, potrjena s strani DZ ter posredovana v Bruselj.

INFORMIRANJE HMELJARJEV

- V letu 1999 je izšlo 5 številk revije Hmeljar, od tega 1 kot strokovna priloga. Revijo financirajo hmeljarji v obliki prispevka 0,60 SIT/kg pridelanega hmelja. Vsem sodelujočim se v imenu slovenskih hmeljarjev zahvaljujemo za strokovne in organizacijske prispevke pri izhajanju revije.
- Nadaljnje oblike obveščanja hmeljarjev o poslovnih dogodkih so potekale preko pisnih obvestil sklepov sej UO HZS vsem članom GIZ. Strokovno informiranje pa je potekalo po utečeni poti v obliki Hmeljarskih informacij, ki jih izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec.

FINANČNO POROČILO POSLOVANJA V LETU 1999 TER PREDLOG ZA LETO 2000

Revizijo poslovanja je opravila firma »Plus revizija d.o.o.« Izvedeno je bila v skladu z revizijskimi standardi, ob upoštevanju temeljnih revizijskih načel ter slovenskih računovodskih standardov. Pregledane so bile vse izvirne in izvedene knjigovodske listine ter poslovne knjige.

Po mnenju pooblaščenega revizijske hiše je finančno poslovanje Hmeljarskega združenja Slovenije (GIZ za hmeljarstvo) doseglo svoj namen. Analiza stroškov kaže, da je poslovanje GIZ potekalo po predvidenih smernicah in skladno s smernicami Pogodbe o ustanovitvi GIZ z dne 27.maja 1994. Odstopanja finančne realizacije od začrtanega plana pri nekaterih postavkah lahko razložimo z zamudami prilivov oz. naknadnemu plačilu – že po poteku koledarskega leta. Nižje prilive od načrtovanih v letu 1999 je GIZ pokril s porabo vezanih rezerv z leta 1998.

Posebno revizijsko poročilo o analizi poslovanja GIZ je obravnaval UO GIZ na svoji 32.seji 30.maja 2000, kjer v sklepu tudi predlaga skupščini GIZ njegovo sprejetje. Izvod revizijskega poročila je na vpogled na sedežu GIZ.

PREDLOG PROGRAMA DEJAVNOSTI GIZ ZA LETO 2000

Izhodišče za pripravo plana dejavnosti GIZ je sprejeti predlog programa na 5.redni Skupščini GIZ ter aktivnosti določenih v Pogodbi o ustanovitvi GIZ in sklepih njegovih organov. Predlog programa zajema:

1. Zastopanje interesov hmeljarjev doma:

- Usklajevanje interesov in zahtev slovenskih hmeljarjev za skupen nastop do države.
- Predstavitev problematike slovenskega hmeljarstva vladnim organom in drugim nevladnim organizacijam.
- Povratno obveščanje organov HZS in njenih članov.
- Koordinacija projekta javnih del RS v kmetijstvu za področje hmeljarstva.
- Sodelovanje pri usklajevanju zakonodaje s pravnim redom EU.

2. Predstavljanje hmeljarjev na mednarodni ravni:

- Izmenjava tržnih podatkov pri delu v okviru predsedstva in Ekonomske komisije Mednarodne hmeljarske zveze – MHZ (2/2000, 7/2000, 11/2000).
- Vzdrževanje stikov s tujimi hmeljarskimi združenji.

3. Promocijske aktivnosti:

- Udeležba na največjem azijskem živilskem sejmu »Foodex 2000« v Tokyu (3/2000) ter na »Brau 2000« v Nürnbergu, ZRN (11/2000).
- Sodelovanje na domačem sejmu v Gornji Radgoni (11/2000).
- Sponzoriranje dneva hmeljarjev (8/2000).
- Celovito informacijsko posodabljanje hmeljarske spletne strani (<http://www.hmelj-giz.si/>).
- Priprava informacij s sejma za različne medije obveščanja.

4. Informiranje družbenikov HZS

- s pošiljanjem zapisnikov skupščine in sklepov sej UO HZS,
- z obvestili v reviji Hmeljar,
- na spletni strani ter
- z dodatnimi tematskimi sestanki.

5. Izdajanje strokovne revije Hmeljar.

6. Priprava gradiva za seje Skupščine in Upravnega odbora HZS.

7. Izvajanje sklepov UO HZS.

Dr. Martin Pavlovič, direktor

	PLAN 1999	DEJANSKO 1999	PLAN 2000
I. Prihodki v SIT			
1. Osnovna dejavnost	2.720.000	2.020.000	<u>3.700.000</u>
- od hmelja l. 1998	1.700.000	1.890.000	0
- od hmelja l. 1999	500.000	0	<u>2.300.000</u>
- od hmelja l. 2000	0	0	<u>1.260.000</u>
-obresti 1999	500.000	94.000	0
- obresti 2000	0	0	<u>100.000</u>
- dividende	20.000	36.000	<u>40.000</u>
2. Revija Hmeljar	1.920.000	1.940.000	<u>1.500.000</u>
3. Promocija	2.600.000	892.000	<u>2.800.000</u>
4. Dohodki iz vladnih razpisov za GIZ	1.800.000	1.344.000	<u>1.500.000</u>
5. Celotni prihodki (SIT)	9.040.000	6.196.000	<u>9.500.000</u>
II. Odhodki v SIT			
1. Stroški dela GIZ	2.220.000	2.567.000	<u>2.825.000</u>
2. Stroški iz dela GIZ	300.000	797.000	<u>875.000</u>
3. Stroški mednarodnega delovanja GIZ	700.000	604.000	<u>700.000</u>
4. Stroški delovanja GIZ	1.770.000	1.598.000	<u>1.800.000</u>
- administrativno-računo- vodske storitve	600.000	778.000	<u>840.000</u>
- amortizacija	150.000	162.000	<u>165.000</u>
- materialni stroški	240.000	292.000	<u>250.000</u>
- stroški dela UO in skupščine GIZ	550.000	187.000	<u>350.000</u>
- članarine domačim in tujim organizacijam	180.000	143.000	<u>150.000</u>
- strokovna literatura	50.000	36.000	<u>45.000</u>
5. Izdajanje revije Hmeljar	1.700.000	1.573.000	<u>1.500.000</u>
6. Promocija	2.250.000	1.419.000	<u>1.800.000</u>
- sejemske udeležbe	1.850.000	1.260.000	<u>1.500.000</u>
- hmeljarske prireditve	400.000	159.000	<u>300.000</u>
7. Celotni odhodki (SIT)	8.940.000	8.558.000	<u>9.500.000</u>

PRIDELAVA HMELJA V LETU 1999 IN PLAN 2000

Čas velikih sprememb, ki ga živimo, se odraža tudi v hmeljarstvu. Vendar se ta v hmeljarski pridelavi ne odraža tako hitro, saj smo tu vezani na vegetacijsko dobo, na čas, ko izkoriščamo določen nasad hmelja, ki traja več let. V preteklem letu je hmeljarstvo pri nas doletela velika katastrofa, saj vemo, da je v skladišču hmelja v Šempetru pogorelo veliko suhega hmelja. Natančnih vzrokov, zakaj in kako je do tega prišlo, verjetno ne bomo nikoli izvedeli.

Pri poročilu Hmeljne komisije o pridelavi hmelja v letu 1999 je potrebno upoštevati, da količine hmelja, ki so

pogorele niso nikjer vštete, saj se je to zgodilo še predno je bil ta hmelj priglasičen pri Hmeljni komisiji. Ves zgorjeni hmelj letnika 1999 je bil last Perutnine Ptuj d.d. PC Žalec, in ga je po podatkih gospoda Visenjaka zgorelo **352,017 ton hmelja**. **Ta podatek moramo obvezno prišteti h končni količini prevzetega hmelja letnika 1999, da dobimo pravo sliko, koliko hmelja je bilo leta 1999 pridelanega v Sloveniji.** Nikjer v preglednicah (1-6), kjer so podatki o hmelju letnik 1999, niso zajete količine zgorelega hmelja!!!

Preglednica 1:

Primerjava kakovosti priglasičenega hmelja v letu 1995, 1996, 1997, 1998 in 1999

LETO	1995	1996	1997	1998	1999
razred					
I.	93	89	62	82	88
II.	6	10	30	14	10
III.	1	1	8	4	2
IV.					
SKUPAJ	100	100	100	100	100
% vlage					
do 11.5	36	30	33	35	26
11.6 - 13.5	57	49	51	49	65
13.6 - 15.5	6	19	15	15	8
nad 15.6	< 0.5	2	< 0.5	1	1
SKUPAJ	100	100	100	100	100
% primesi					
do 2.0	24	11	34	28	32
2.1 - 5.5	74	87	64	71	66
nad 5.6	2	2	2	1	2
SKUPAJ	100	100	100	100	100

Preglednica 2:

Prijavljena hmeljska pridelava po letih od 1995 do 1999 v ha

SORTA	1995			1996			1997			1998			1999		
	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.
SG	18	611	630	3	530	533	0	384	384	11	339	350	3	312	315
AU	29	1226	1255	53	1223	1276	117	1224	1341	61	1135	1196	37	1101	1138
BO	46	226	271	58	269	327	23	327	350	0	314	314		200	200
CE-S.	6	91	97	8	97	105	0	104	104	2	86	88	2	83	85
MAG													40	30	70
OST.S.	11	107	118	17	107	124	13	90	103	1	53	54	4	10	14
Σ	109	2261	2371	138	2227	2365	153	2129	2282	75	1927	2002	86	1736	1822

Preglednica 3:
Priglašen pridelek v tonah po letih od 1995 do 1999

SORTA	1995			1996			1997			1998			1999		
	ton prid.	kg / ha		ton prid.	kg / ha		ton prid.	kg / ha		ton prid.	kg / ha		ton prid.	kg/ha	
		rod. nas.	Σ		rod. nas.	Σ		rod. nas.	Σ		rod. nas.	Σ		rod. nas.	Σ
SG	887	1450	1408	596	1125	1118	610	1589	1589	425	1253	1213	307	983	973
AU	2268	1850	1807	2122	1735	1663	2588	2114	1930	1986	1751	1661	1566	1421	1376
BO	503	2228	1854	543	2019	1661	627	1918	1792	546	1738	1738	205	1025	1025
CE-S.	149	1642	1538	196	2021	1867	222	2111	2111	152	1767	1750	111	1339	1306
OST.S.	160	1491	1357	149	1393	1202	147	1633	1410	51	980	1023	49	1216	586
Σ	3967	1754	1673	3606	1619	1525	4194	1970	1837	3160	1640	1578	2238	1288	1228

Preglednica 4:
Poročilo o pridelavi hmelja v letu 1999 v Sloveniji

Kultivar	HMELJIŠČA v ha					PRIDELEK v kg/ha				
	1998	1.letnik	rodni nas.	1999	I 98/99	plan 1999	1998	1999	I plan	I prid.
sav. golding (SG)	350.09	3.11	312.18	315.29	90	1377	1213	983	71	81
aurora (AU)	1195.92	37.00	1101.07	1138.07	95	1945	1661	1421	73	86
atlas (AT)	1.08	0.00	0.40	0.40	37	2250	827	2101	93	254
bobek (BO)	314.38	0.00	200.38	200.38	64	1873	1738	1025	54	59
blisk (BL)	11.79	0.00	4.51	4.51	38	1751	390	0	0	0
buket (BU)	3.08	0.00	2.18	2.18	71	1619	1474	938	58	64
mešanica (ME)	4.28	0.37	3.34	3.71	87	928	1731	1204	130	70
celeia (CEL)	58.28	0.66	53.64	54.30	93	1945	1542	1298	67	84
cicero (CIC)	2.05	1.50	2.05	3.55	173	1780	1166	628	35	54
cekin (CEK)	2.24	0.00	1.55	1.55	69	1580	4697	557	35	12
cerera (CER)	25.66	0.00	25.66	25.66	100	2068	1951	1534	74	79
magnum (MAG)	32.90	39.73	29.85	69.58	211	2639	973	502	19	148
Ostalo (OST)	0,00	3.20	0,00	3.20	0	0	0	0		
SKUPAJ	2001.75	85.57	1736.81	1822.38	91	1845	1578	1288	70	82

Preglednica 5:
Struktura pridelave hmelja v letu 1999 v Sloveniji

SORTA	HMELJIŠČA V %		PRIDELEK V %	
	PRETEKLO LETO	TEKOČE LETO	PRETEKLO LETO	TEKOČE LETO
sav. golding	17.5	17.3	13.3	13.7
aurora	59.7	62.6	62.7	70.9
atlas	0.1	0.1	0.1	0.1
bobek	15.7	11.1	17.6	9.2
blisk	0.6	0.2	1.3	0.0
buket	0.2	0.1	0.1	0.1
mešanica	0.2	0.1	0.2	0.2
celeia	2.9	3.0	2.7	3.1
cicero	0.1	0.2	0.1	0.1
cekin	0.1	0.1	0.2	0.1
cerera	1.3	1.4	1.5	1.8
magnum	1.6	3.8	0.2	0.7
SKUPAJ	100	100	100	100

starost nasada v letih	LAHKA TLA				TEŽKA TLA				SKUPAJ	
	površina ha	struktura %	delež %	pridelek kg / ha	površina ha	struktura %	delež %	pridelek kg / ha	površina ha	struktura %
1	66.4	5	78	422	19.2	4	22	386	85.6	5
2 - 6	392.0	30	74	1818	134.4	27	26	1621	526.4	29
7 - 11	321.6	24	68	1811	154.	31	32	1878	475.6	26
12 - 16	198.8	15	78	1722	57.6	12	22	1816	256.4	14
17 - 21	295.1	22	73	1928	107.5	22	27	1959	402.6	22
nad 21	53.3	4	70	1795	22.5	4	30	1991	75.8	4
SKUPAJ	1327.2	100	72	1805	495.2	100	28	1818	1822.4	100

Preglednica 7:

Prijava pridelave hmelja za leto 2000

SORTA	HMELJIŠČA V HA		
	PRETEKLO LETO	TEKOČE LETO	INDEKS 99/00
SG	315.4	252.15	80
AU	1137.5	1121.86	99
AT	0.4	0.45	112
BO	200.4	182.88	91
BL	4.5	4.48	100
BU	2.2	1.95	89
ME	6.9	9.72	141
CEL	54.3	54.75	101
CIC	3.5	2.67	76
CEK	1.6	0.95	59
CER	25.7	25.50	99
MAG	69.6	77.79	112
OST	3.2	11.06	345
SKUPAJ	1821.9	1746.21	96

OPOZORILO HMELJARJEM

Hmeljna komisija ponovno opozarja vse hmeljarje, naj budno spremljajo žarišča divjega oziroma podivjanega hmelja in pravočasno ukrepajo, oz. ga uničijo. V primeru, da opazite rastoči divji hmelj tudi pri bližnjih sosedih jih opozorite, da obstaja odlok o obveznem uničevanju divjega in podivjanega hmelja, objavljen v Uradnem listu SRS, št. 20/78, ki velja še danes. V tem odluku piše, da morajo imetniki kmetijskih zemljišč v oddaljenost 10 km od nasadov žlahtnega hmelja najpozneje do 15. junija tekočega leta mehanično ali kemično uničiti divji oziroma podivjani hmelj. S tem ukrepom se prepreči oploditev žlahtnega hmelja s cvetnim prahom divjega oziroma podivjanega hmelja (moških rastlin). V primeru, da hmeljarji veste za takšna žarišča in nič ne ukrepate, ste si za povečano osemenjenost svojega hmelja sami krivi. Ker postaja povprečna osemenjenost hmelja iz leta v leto večja, obstaja nevarnost, da se bodo pojavila hmeljišča, pri katerih bo osemenjenost hmelja presegla dopustno mejo 2%, kar pomeni, da takšen hmelj, še posebno zaradi zahtev kupcev, ne bo prevzet !

Izvajanje tega ukrepa spremlja inšpekcijska služba.

Kdor tega ukrepa ne izvede se kaznuje z mandatno kaznijo 50.000 SIT.

Joško Livk

INTERNATIONAL HOP GROWERS CONVENTION

IHGC - Economic Commission : April 2000

IHB-Wirtschaftskommission : April 2000

CICH - Comité Economique : Avril 2000

Country Land	Hop acreage 1999 (Ha) Hopfenanbaufläche 1999 (Ha)				Hop production 1999 (Ztr) Hopfenproduktion 1999 (Ztr)			TOT. ALPHA PROD.	Hop acreage 2000 (Ha) Hopfenanbaufläche 2000 (Ha) (estimate)				Hop production 2000 (Ztr) Hopfenproduktion 2000 (Ztr) (estimate)			TOT. ALPHA PROD.
	AROMA	ALPHA	TOTAL	NEW	AROMA	ALPHA	TOTAL	M. Tons	AROMA	ALPHA	TOTAL	NEW	AROMA	ALPHA	TOTAL	M.Tons
Australia	4	838	842	0	132	44.626	44.758	245,81	4	809	813	0	132	42.184	42.316	274,66
Belgium																
Bulgaria																
China																
Czech rep.	5.919	72	5.991	382	126.940	2.120	129.060	225,80	6.000	100	6.100	109	122.000	3.000	125.000	226,70
FR Germany	10.612	7.071	17.683	616	335.609	223.487	559.096	2074,00			17.900	600				
France	730	54	784	31	24.360	1.966	26.326		725	48	773	39	23.925	1.728	25.653	
New Zealand	157	203	360	0	5.176	9.635	14.811	89,80	174	201	375	0	6.878	9.735	16.613	105,50
Poland	1.500	700	2.200	0	32.000	21.000	53.000	146,40	1.450	750	2.200	0				
Portugal		64	64	0		1.174	1.174	5,50		64	64	0		1.200	1.200	6,00
Russia	1.260	380	1.640	42	15.528	5.512	21.040	46,90	1.480	480	1.960	64	18.352	7.104	25.456	56,90
Slovakia	450	0	450	0	8.000	0	8.000	14,00	350		350	0	6.300		6.300	11,00
Slovenia	1.883	50	1.933	75	61.650	1.550	63.200	209,80	1.705	30	1.736	86	44.450	1.550	46.000	154,00
Spain		826	826	50		28.717	28.717	134,90		795	795	50		29.560	29.560	138,74
UK - England	1.316	837	2.153	81	33.313	25.571	58.884	479,00	1.214	755	1.969	30,9	30.640	23.680	54.320	479,00
Ukraine																
USA	4.613	9.288	13.901	0	117.807	454.446	572.254	2960,00	4.613	9.788	14.401	0	117.807	477.125	594.933	3161,00
Yugoslavia	182,4	401,6	584	0	2.000	10.000	12.000		130	321	451	10	1.800	9.000	10.800	
IHGC total	28.626	20.785	49.411	1.277	762.515	829.804	1.592.320	6631,91	17845	14141	49.887	989	372284	605866	978.151	4613,50
IHGC 98>99	28.380	20.143	48.523	1.429	755.542	747.642	1.503.184	6262,91			49.411				1.592.320	
	Difference. 1999 - 1998								Difference. 2000 - 1999							
+/- (value)	246	642	888	-152	6.973	82.162	89.136	369			476				-614.169	
+/- (%)	0,9%	3,2%	1,8%	-10,6%	0,9%	11,0%	5,9%	5,9%			1,0%				-38,6%	

VISOKE TEMPERATURE V APRILU IN MAJU SO VPLIVALE TUDI NA RAST IN RAZVOJ HMELJA

Rastne razmere letos hmelju niso naklonjene. Rastline hmelja so po rezi vzniknile v času med 8. in 20. aprilom, kar je 10 dni prej kot je dolgoletno povprečje. Visoke temperature in padavine konec aprila in v začetku maja so rast hmelja še pospešile in hmelj je intenzivno rasel do 20. maja, ko se je občutneje ohladilo, povprečne dnevne temperature so bile skoraj 10 °C nižje kot v dneh pred 20. majem. Temperature pa so po tej ohladitvi spet skokovito narastle. Leto 2000 je tudi sušno, v aprilu in maju je padlo 138 mm padavin (merjeno na Evapotranspiracijski postaji Orla vas), kar je 50 mm manj kot je dolgoletno povprečje.

Letos pa beležimo tudi izredno zgoden prehod rastlin iz vegetativne faze v generativno fazo. Prve cvetove smo tako v hmeljiščih opazili že pred 15. majem, okoli

20. maja pa je bil pojav posameznih cvetočih rastlin v hmeljiščih že kar splošen. Rastline se tudi slabo razraščajajo, še posebno v cvetočih hmeljiščih. Splošno oceno razvoja hmeljišč v Sloveniji je v tem času zelo težko dati, saj se nasadi med sabo zelo razlikujejo, tudi znotraj posameznih kultivarjev.

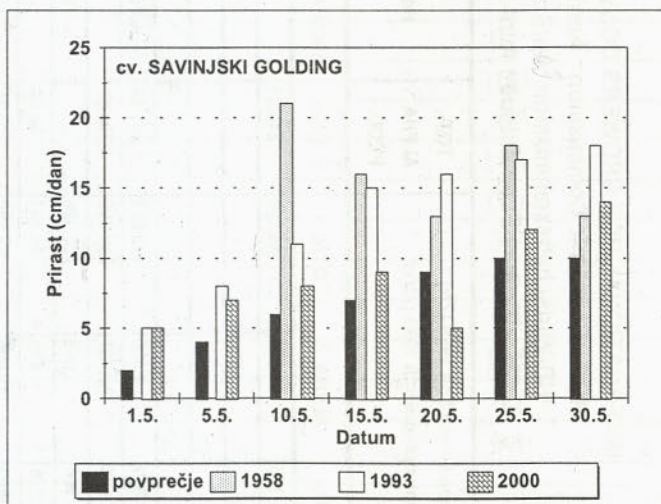
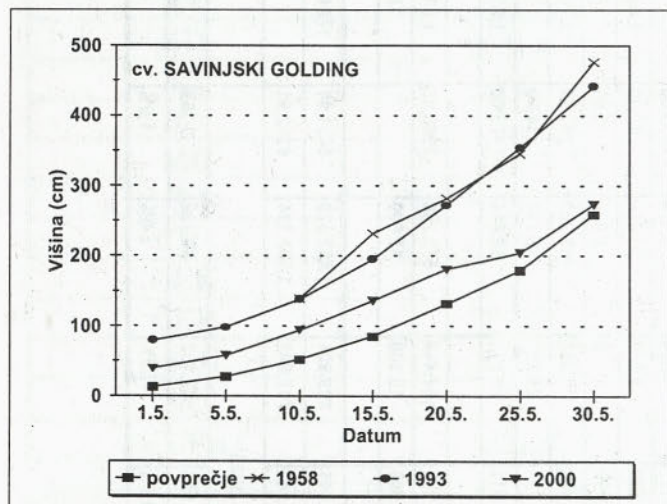
Podobne rastne razmere ter cvetenje hmelja konec maja so bili zabeleženi še v letih 1958 in 1993.

Leta z visokimi temperaturami v večini veljajo za manj rodna leta. Rastline hmelja imajo v teh letih ponavadi obliko smreke ali ozkega valja. Tako je bilo tudi v teh dveh letih.

V letu 1958 je bil povprečen pridelek hmelja v Sloveniji 1181 kg/ha.

Grafa 1, 2:

Primerjava dinamike rasti savinjskega goldinga v letih 1958, 1993 in 2000 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem (rastline so merjene v hmeljišču IHP Žalec)

Grafa 3,4:

Primerjava dinamike rasti aurore v letih 1993 in 2000 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem (rastline so merjene v hmeljišču IHP Žalec)

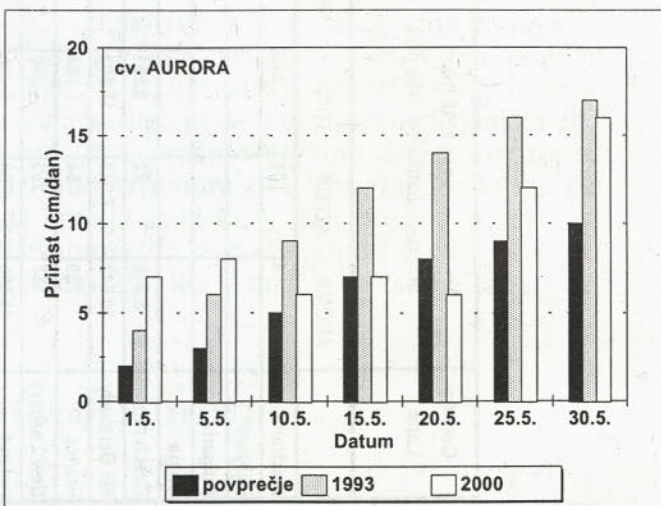
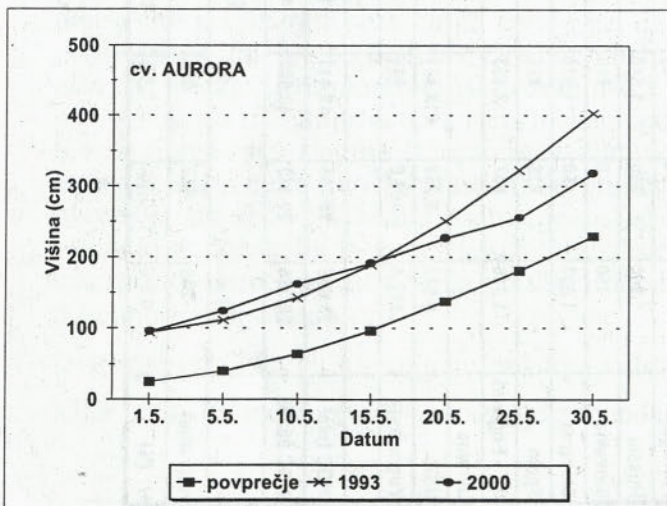

Tabela 1:
Povprečne dekadne in mesečne vrednosti temperature zraka in vsota padavin za meseca april in maj 1958, 1993 ter 2000 v primerjavi s 40 - letnim povprečjem

LETO	1958		1993		2000		Povprečje 40 let	
MESEC Dekada	Temp. zraka	Vsota padavin	Temp. zraka	Vsota padavin	Temp. Zraka	Vsota padavin	Temp. zraka	Vsota padavin
	°C	mm	°C	mm	°C	mm	°C	mm
I. dekada	6,4	22	7,4	15	8,8	11	9,1	28
II. dekada	7,4	21	9,5	37	12,1	12	9,6	26
III. dekada	10,4	34	15,4	8	16,3	26	11,1	30
APRIL	8,0	77	10,8	60	12,4	51	9,9	84
I. dekada	17,2	9	14,2	14	16,5	11	13,6	30
2.dekada	19,6	5	17,1	9	18,2	28	15,2	33
III. dekada	20,5	27	20,1	13	14,7	48	15,6	41
MAJ	19,0	41	17,1	46	16,5	87	14,8	104
Povprečje april –maj	13,5		14,0		14,5		12,4	
Vsota april –maj		118		106		138		188

V letu 1993 pa je bil povprečen pridelek hmelja 1495kg/ha. Povprečen pridelek savinjskega goldinga je bil 925 kg/ha, aurore 1875 kg/ha, bobka 1593 kg/ha in C - kultivarjev 1134 kg/ha. Savinjski golding v letu 1993 v večini ni dosegel vrha opore, hitro je zacvetel in imel redek cvetni nastavek. Tudi pri aurori so v mesecu maju beležili nadpovprečno rast, v začetku junija je v rasti zastala, vendar je nato v drugi polovici junija pričela intenzivneje rasti. Rastline so v večini dosegle vrh opore in tudi stranski poganjki so bili normalno dolgi. Značilno pa je seveda bilo neizenačeno in dolgo cvetenje.

Glede na to, da se izredno visoke temperature nadaljujejo še v juniju in je tudi to obdobje skoraj brez padavin, bo tudi leto 2000 verjetno spadalo med manj rodna leta. Seveda pa je za končne napovedi v tem trenutku še prezgodaj. Zelo pomembno pa je, da v takšnih letih kot je letos, še toliko bolj upoštevamo strokovna priporočila za pridelovanje hmelja in tudi na ta način poskušamo omiliti neugodne vremenske vplive.

Irena Friškovec

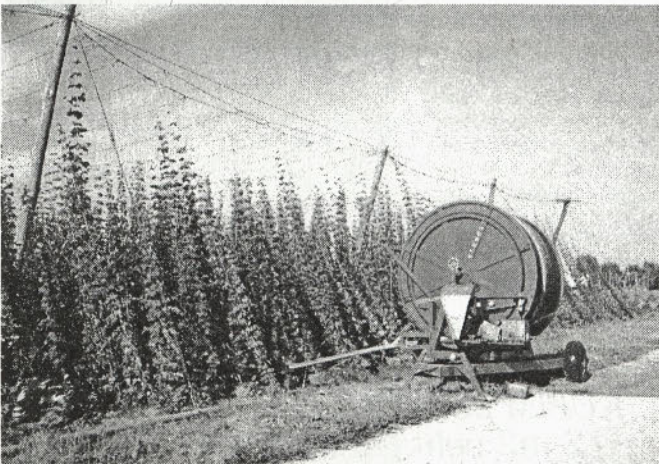

Foto: M. Zupančič

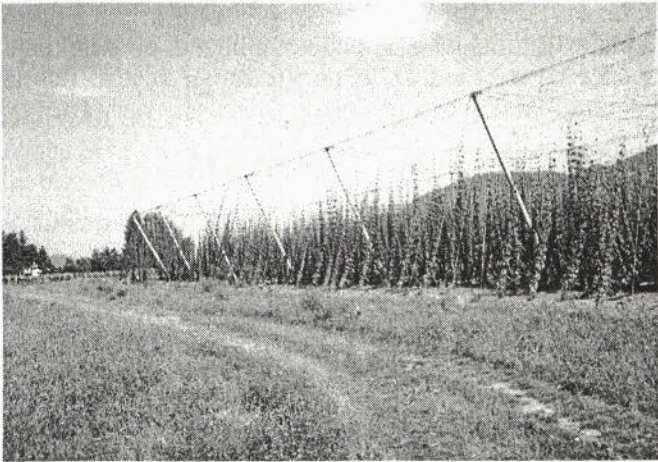

Foto: M. Zupančič

Brez namakanja bi marsikatero hmeljišče izgledalo še veliko slabše.

Savinjski goldingi so z rastjo zaključili in zacveteli precej pod vrhom opore.

DOGNOJEVANJE Z DUŠIKOM

V maju pogosto opazamo rumenenje listov v vrhovih hmeljnih rastlin, ki nam velikokrat vzbuja nepotrebne skrbi. Takšno rumenenje je posledica počasnejše tvorbe listnega zelenila zaradi zelo hitre rasti rastlin. Pomembno pri tem je, da znamo ločiti med trenutnimi kratkotrajnimi fiziološkimi motnjami, ki jih lahko rastlina ob ponovni optimizaciji pogojev hitro odpravi in tistimi motnjami, ki nastopijo zaradi neustrezne prehrane rastlin in lahko imajo trajne posledice. Za takšno ločevanje moramo pregledovati nasade in biti pozorni na to, kje na rastlini se pojavlja rumenenje listov in kako se širi po rastlini. Kadar gre za slabo prehranjenost rastlin z dušikom, porumenijo vedno najprej listne ploskve starejših, že popolnoma oblikovanih listov, mladi pa ostajajo še zeleni. Ob močnem pomanjkanju dušika obledijo listi po celi rastlini. V tem primeru lahko stanje nasada hitro izboljšamo z aplikacijo ustreznih dušičnih gnojil.

Za dognojevanje z dušikom upoštevamo naslednjih pet osnovnih napotkov:

1. KOLIČINA HRANILA

Skupna količina dušika, ki jo dodamo v celem letu (ciljna vrednost) naj bo v polnorodnem nasadu od 180 do 200 kg/ha, v prvoletnih nasadih pa okrog 80 kg/ha (neglede na to ali dodamo dušik v obliki mineralnih ali organskih gnojil). V prvoletnih nasadih razdelimo priporočeno letno količino na tri enake obroke, v polnorodnih nasadih pa na naslednje obroke:

1. obrok : 50-60 kg/ha
2. obrok : 80-90 kg/ha
3. obrok : 50-60 kg/ha

Količino dodanega dušika prilagajamo stanju nasada (izled rastlin, višina rastlin, razraščenost ipd. za posamezno obdobje) in trenutnim vremenskim razmeram. Ob pretiranem gnojenju z dušikom bodo rastline prej dozorele, bolj bodo občutljive na napad bolezní in škodljivcev, storžki pa bodo krhki z nižjo vsebnostjo alfa kislin. Prav tako se bo tudi pomanjkanje dušika izrazito odrazilo na vitalnosti rastlin ter na količini in kakovosti pridelka.

2. TERMINI DOGNOJEVANJA

Na osnovi spremljanja dinamike nitratnega dušika v tleh v naših razmerah ugotavljamo, da se prvi primankljaj dušika pojavi šele v zadnji dekadi maja, naslednji sredi junija in nato še deloma v prvi dekadi julija. Zato so priporočena obdobja za dognojevanje z dušikom naslednja:

1. obrok: 20.-30. maj
2. obrok: 15.-25. junij
3. obrok: 10.-15. julij

Presledek med posameznimi obroki naj bo najmanj štirinajst dni.

3. VRSTA GNOJILA

Izbiramo lahko med naslednjimi dušičnimi gnojili:

KAN (kalcijev-amon-nitrat) s 27 % dušika v nitratni in amonijski obliki

UREA (sečnina) s 46 % dušika v amidni obliki

UAN s 30 % dušika v nitratni, amonijski in amidni obliki

Pri izbiri gnojil upoštevajmo, da je najhitreje delujoč in rastlinam takoj dostopen nitratni del dušika, ki pa je hkrati tudi najbolj podvržen izpiranju. Amonijski del se veže na talne delce in je rastlinam postopoma dostopen po pretvorbi v nitratni dušik. Amidni del dušika se ne veže na tla in se nekaj dni po aplikaciji pretvori najprej v amonijski in nato v nitratni dušik. V obdobju pretvorbe v amonijsko in nitratno obliko (v primernih pogojih 2-5 dni) se lahko zaradi obilnega dežja izpere v podtalje. Prehod v amonijsko in nitratno obliko je hitrejši v mikrobiološko aktivnih in toplih tleh.

4. RAZMERE ZA DOGNOJEVANJE

Ne dognojujemo v sušnih obdobjih in tik pred obilnimi padavinami. Obilne padavine (5 in več mm) lahko izperejo nitratni dušik iz območja korenin, kar pomeni samo stroške in onesnaževanje okolja, rastline pa hranila ne bodo dobile. V tem primeru moramo gnojenje ponoviti. V sušnem obdobju je rastlinska presnova zavrtá, zato rastlina ne porablja dušika, poleg tega pa so v sušnih razmerah močno zavrté tudi pretvorbe dušičnih oblik dušika v tleh.

5. ZAORAVANJE GNOJIL

Gnojimo zgodaj zjutraj ali zvečer in po dognojevanju gnojilo obvezno zagrebemo v tla. Najbolje je, da hkrati z dognojevanjem opravimo tudi kultiviranje tal. Tako se bomo izognili nepotrebnim izgubam dušika.

Dušica Majer

MALI OGLASI

*KUPIM peč za sušenje hmelja na
12 m2 veliki sušilnici. Ponudbe
na telefon*

03 5717-512, po 20. uri.

TUDI LETOS OZIRANJE V NEBO

Ko začne pritiskati suša, se vedno pogosteje oziramo v nebo in dajemo videz vernih ljudi. Težko pričakovanih padavin pa ni in ni. Primanjkovalo jih je lani, letos pa se je suša za hmelj začela že v začetku maja. Napredni pridelovalci zalivajo in ustvarjajo kolikor toliko kontrolirane proizvodne razmere, ki zagotavljajo večji in kvalitetnejši pridelek. Pri hmeljarjih se v zadnjem času vedno bolj slišijo glasovi neukih posameznikov, da zalivanje ne pomaga oz. ni potrebno, saj ima že prvoletnik do meter globoke korenine. Letos jih je zaradi pomanjkanja vlage veliko propadlo. Morda k takšnemu negativnemu prepričanju prispeva tudi dejstvo, da tudi na Inštitutu že drugo leto na delu površin shajajo brez namakanja.

Namakanje hmeljišč je bilo v preteklosti, ko še ni bilo pasovnih namakalnikov - rolomatov, težavno delo. Zato se je z zalivanjem odlašalo kolikor se je le dalo. Danes zalivanje hmelja ni več težko, niti glede delovne sile zahtevno delo, pa se kljub temu odlaša z njim ali pa ga celo nekateri opuščajo. Zaloge koristne vode se zmanjšujejo pod 50 % (drugi jih povečujejo na 70 % in prej začenjajo z zalivanjem), sledi zmanjšanje zalivne norme na 20 mm, ki je bolj naravnana za pridelavo finih kultur pod stacionarnimi namakalnimi sistemi ob turnusu zalivanja na 3-4 dni, kjer ni zmanjšanja storilnosti zaradi premikov in drugih zastojev. Kapacitete namakalnih naprav za hmeljišča so računanane na turnuse 10 dni in večje zalivne norme za pokrivanje potreb po vodi v daljših brez padavinskih obdobjih. Majhne zalivne norme ne zagotavljajo zadostne vlažnosti zemlje tam, kjer je največja prepredenost s koreninami, posebno še, ker se velik del dodane vode izgubi - ostane na rastlinah ali izhlapi. Več ko je napak, slabši je učinek namakanja, če pa zalijemo le dan dva pred dežjem, smo zapravili čas in denar. Zalivanja z delnim uspehom so največkrat povezana z zamujanjem.

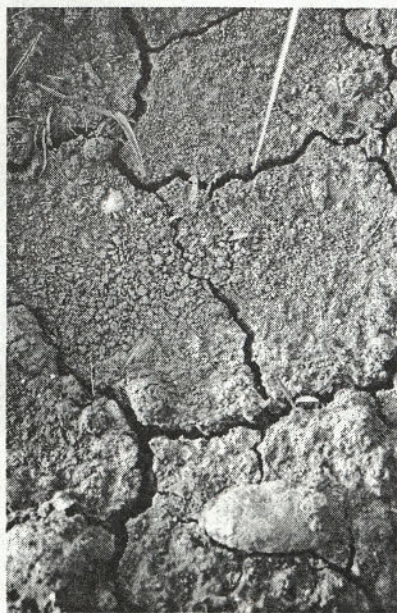

Foto: M. Veronek

Pozabiti na napoved in zalivanje prvoletnikov je huda pomanjkljivost in poguba zanje. Mnoga vodila ostanejo prazna, dolgotrajna suša pa približa stare nasade prvoletnikom - manj cvetnega nastavka in malo pridelka. Posnetek ni iz Afrike.

Foto: M. Veronek

Z obdelavo preprečujemo izsuševanje zemlje v globino. Ko je ta na videz še vlažna, rastline že trpijo pomanjkanje. Ne izobilje dušika v tleh, ampak voda, ki omogoča črpanje hrane za rast in odloča o količini in kakovosti pridelka. Voda, voda.

Pojav potrebe po namakanju mora biti znan vedno teden vnaprej, da je moč prilagoditi tudi druge agrotehnične ukrepe in se z zalivanjem ne zamuja.

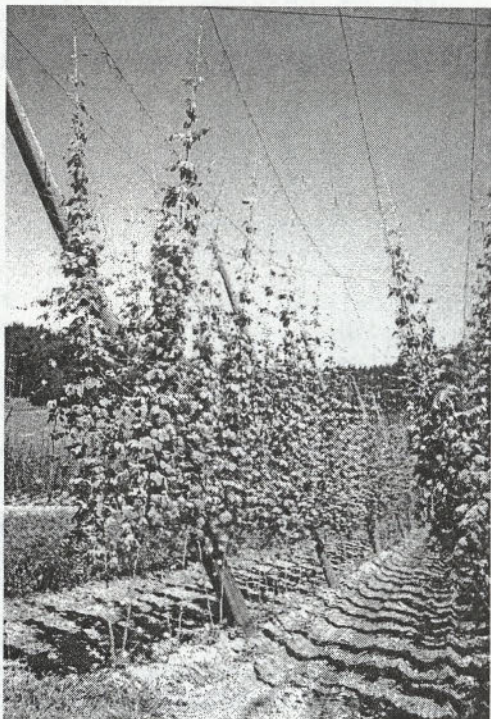
Ko primanjkuje vlage v tleh, rastline rastejo počasneje in zaostanejo. Pri hmelju se zamujeno že tradicionalno poskuša nadoknaditi z dodatnimi količinami dušika. Vedno ista pesem in ista zanka. Pomanjkanje vlage se pri hmelju ne izrazi niti približno tako močno vidno kot pri enoletnicah: fižolu, pesi, koruzi i.p. Rastline trajnih nasadov imajo drugačen in volumsko večji koreninski sistem, ki se prek noči toliko napoji z vlago iz globljih plasti, ki pa so revne s hranili, da podnevi ne pride do ovenelosti. Morda tudi od tod prepričanje, da hmelju suša ne škodi oz. namakanje hmeljišč ni potrebno. Glede tega sta hmelj in ciganski konj popolnoma enaka. Ob hudem pomanjkanju vlage in hranil rastline hmelja propadejo. S pomanjkljivim zalivanjem rešujemo le rastline, ne pa tudi visokih donosov.

Največji pridelki se dosežejo kadar je v zemlji dovolj vlage in hranil. Če je hranil dovolj in primanjkuje vlage, je razpoložljiva količina vode bolje izkoriščena, če pa vlage ni, tudi sveže dodana hranila ne pridejo do izraza. Torej najprej poskrbite za vlago, da lahko normalno dognojujete. Tisti, ki ste primorani čakati na dež, lahko obrok hranil, ustrezno zamudi nekoliko povečate na račun naslednjega dognojevanja in stanja rastlin. Za trošenje po suhi zemlji je najprimernejši KAN. Za dognojevanje z UREO pa velja pravilo, da jo je priporočljivo trositi po vlažni zemlji in zakultivirati, da preprečimo izgube in zmanjšamo nevarnost izpiranja in druge morebitne stranske učinke.

Če niste te sreče, kar niste, da bi lahko v eni vrsti gojili rusko sorto hmelja, v sosednji pa ameriško, vmes pa

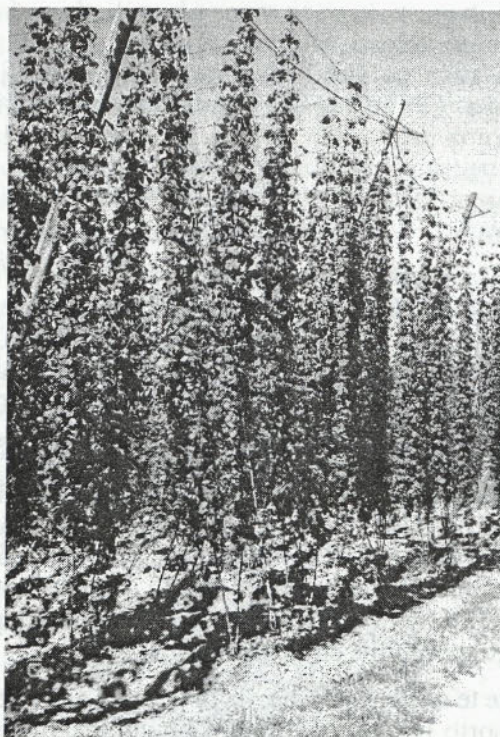
naše domače ščavje in druge plevela in bi vam zato pritekal denar, potem se boste morali bolj truditi in skrbeti za svoja hmeljišča, če boste hoteli z njimi v Evropo. Tudi Nemci so začeli z zalivanjem pa imajo v primerjavi z nami ugodnejše pridelovalne razmere. Oziranje v nebo je slaba tolažba. Le pravočasno in ustrezno ukrepanje lahko nekaj da.

Milan Veronek

Foto: M. Zupančič in D. Pintar

Tudi v Nemčiji je toplo vreme povzročilo predčasno rast in nastavke cvetov. Na zgornji fotografiji hmelj v Hallertau 8. junija, na spodnji pa 20. junija.

Foto: M. Veronek

Opazujte hmeljišča kot vrtničkarji svoje vrtove. Ti vedo brez napovedi, kdaj je treba začeti z zalivanjem. Ko začnejo oni, je znak tudi za hmeljišča.

MALI OGLASI

Ugodno prodam obiralni stroj Allays št. 2 (160 trt/uro) ali zamenjam za mlado pitano govedo. Cena cca. 80.000 SIT.

*Informacije:
041-644-445*

Obiralni stroj Wolf 220 in ostalo mehanizacijo za spravilo hmelja ugodno prodam.

*Četina Jože, Spodnje Grušovlje,
tel.: 03-5701-853*

Ugodno prodam obiralni stroj Allays št. 5 in rezalnik za hmelj.

*Informacije na telefon:
03-5726-483 po 20. uri !*

TUDI V LETU 2000 NADALJUJEMO Z REDNIMI STROKOVNIMI SREČANJI HMELJARJEV V ČASU RASTI HMELJA

Sestanki hmeljarjev, ki so strokovna srečanja hmeljarjev, so že utečena oblika posredovanja izkušenj in dosežkov Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec hmeljarjem. Namenjeni so vsem hmeljarjem v Sloveniji, tehnologom v zadrugah in terenskim svetovalcem.

Na sestankih, ki so v času rasti hmelja na 14 dni oziroma tri tedne, predstavijo posamezne aktualne teme poleg svetovalcev specialistov tudi ostali raziskovalci na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec, zunanji sodelavci in hmeljarji. Sestanke obogatimo tudi z demonstracijami. Tako so sestanki bolj pestri in zanimivi. Tudi v letu 2000 bomo na željo hmeljarjev večino od skupno 9 sestankov organizirali na posameznih pridelovalnih enotah. Želimo, da bi v letošnjem letu nadaljevali tam, kjer smo zaključili lani, ko smo se že približali našemu cilju, da ti sestanki ne služijo le podajanju snovi z metodo predavanja, temveč so aktivna srečanja, kjer hmeljarji ob ogledih hmeljišč izmenjajo izkušnje ter se aktivno vključujejo v razpravo. Lani se je teh srečanj udeležilo povprečno 25 pridelovalcev hmelja.

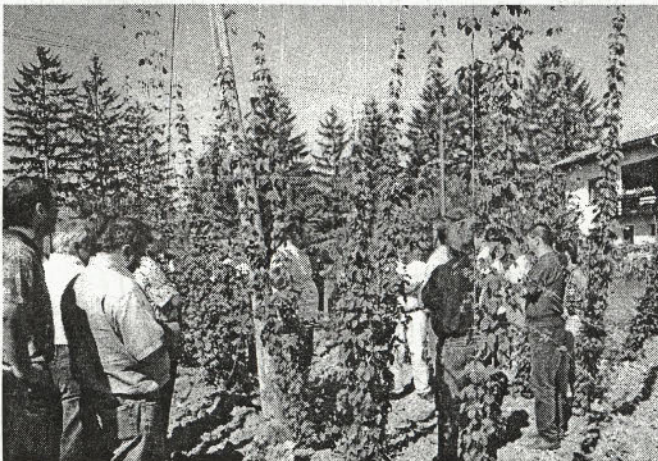
Letos smo organizirali že pet sestankov, dva sta bila na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec, trije pa so bili "na terenu". Na drugem sestanku smo se zbrali v Cinkarni Celje, kjer smo si ogledali tudi proizvodnji bakrovih pripravkov ter rastnih substratov. Tretji sestanek je bil v tovarni Pinus Rače. Tu smo si ob koncu sestanka ogledali sežigalnico odpadne embalaže, odpadnih fitofarmaceutskih sredstev in drugih kemičnih odpadkov v tovarni Pinus Rače, ter hmeljišča v Podovi pri Račah. Peti sestanek pa so na naše veliko veselje

organizirali hmeljarji z območja KZ Trnava - Gomilsko. Gostitelji sestanka so bili hmeljarji Karl Orožim, Anton Rančigaj, Anton Rožič ter Štefan Šlander in KZ Trnava - Gomilsko. Na tem sestanku smo si ogledali izboljšave na treh pršilnikih, hmeljišči magnuma in columbusa ter površine, ki so v premeni zaradi hmeljeve uvelosti - verticilija. Zavedamo se, da sestanki na terenu brez posluha gostiteljev za takšne oblike strokovnih srečanj hmeljarjev ne bi bili mogoči. Zato se vsem tudi na tem mestu iskreno zahvaljujemo.

Kljub mnenju tistih hmeljarjev, ki se naših srečanj redno udeležujejo, da so ti sestanki zanimivi ter koristni, pa je udeležba na sestankih manjša kot v preteklem letu. Gotovo je eden od vzrokov v povečanih površinah hmeljišč in tako povečanem obsegu dela. Res pa je tudi, da so srečanja najboljša oblika, da najhitreje pridete do odgovorov na vprašanja v zvezi z morebitnimi aktualnimi problemi v vaših hmeljiščih.

Še enkrat poudarjam, da so sestanki namenjeni vsem hmeljarjem ! Vabljeni !

Irena Friškovec

Foto: M. Zupančič

Strokovna srečanja hmeljarjev so vse bolj obiskana, najbolj številno je bilo 23. junija na kmetiji Jošt v Gotovljah. Hmeljarji pri ogledu napada prosene vešče.

Hmeljarji !

**Obveščam vas, da
imam na zalogi
rezervne dele za
obiralne stroje:
zelo ugodno: obiralne
late komplet, obiralni
prsti in vzmeti.**

**Marjan Povše, Podlog
46a, 3311 Šempeter
tel.: 03-5701-373**

HMELJEVE BLAZINICE KOT IZVIRNI SPOMINEK

Ocena primernosti s stališča uporabe hmelja kot zdravilne rastline

Iz ljudske uporabe hmelja je poznano izdelovanje blazinic s suhimi storžki, ki naj bi pomirjale in pregnale nespečnost. Po pogovoru z bivšim tajnikom hmeljne komisije, ki je predlagal izdelavo takšnih blazinic kot značilnega suvenirja hmeljarskega področja Savinjske doline, je prišlo do potrebe po natančnejši opredelitvi takega spominka tudi s stališča uporabe hmelja kot zdravilne rastline. Predvsem je bilo potrebno ugotoviti možne negativne učinke morebitne uporabe blazinice hmelja kot sredstva proti nespečnosti.

Iz pregledne literature (1,2,4,9,10,12) je razvidno, da hmelj v farmacevtske namene uporabljajo v obliki suhih storžkov, mletih storžkov in v obliki "lupulina", ki ga dobijo s sajenjem storžkov. V ljudski medicini Severne Amerike uporabljajo kot zdravilni del tudi liste (4), kar pa evropske farmakopeje ne predvidevajo.

Hmeljni storžki (Strobuli lupuli) imajo sedativni in rahlo uspavalni učinek, so amarum in stomatik ter preprečujejo razvoj gram-negativnih (4) in mlečnokislinskih bakterij (9). Rahlo odvajajo vodo. Pogost je tudi opis uporabe hmelja v blazinicah: tople blazinice za zobobol in bolečine v ušesu (4,5), za pomiritev in spanje (9,11).

Večina virov, zlasti Roth s sodelavci (10) in Duke (4), opozarja na možnosti kontaktnega dermatitisa in nekaterih komplikacij ob stiku s svežo rastlino. Te težave so znane tudi našim hmeljarjem. Ocenjujejo, da je preobčutljiv 1 človek na 30. Število tistih, ki morajo poiskati zdravniško pomoč, pa je 1:3000 (4). Podatkov o alergiji na posušene storžke ali njihove pripravke je malo. Buff in Dunk (3) uvrščata hmelj v skupino rastlin, ki lahko povzročijo alergični dermatitis in poleg sveže rastline navajata tudi "cvet" in eterično olje. Odyjeva (7) odsvetuje uporabo pripravkov hmelja pri depresijah. Tucakov (11) pa opisuje težave pri prekomerni oralni uporabi: slabost, bruhanje, glavobol in upočasnitev obtoka krvi. Lewis in Elvin-Lewis obravnavata divji hmelj kot možni vir peloda, ki povzroča seneni nahod (6).

Nemške farmacevtske knjige (10,12) omenjajo zahtevo, da hmelj za zdravilno uporabo ne sme biti starejši od enega leta. Novejše raziskave, izvedene na IPH, pa so pokazale, da se vsebnost učinkovine 2-metil-3-buten-2-ol, ki deluje sedativno, povečuje pri naravnem staranju (8). V istem delu je ugotovljeno, da je vsebnost 2-metil-3-buten-2-ola v slovenskih kultivarjih različna. Največja je v 2 do 3 leta starih storžkih kultivarja aurora (8).

Iz opisanega sledi, da hmelj kot zdravilna rastlina pomirja in da je primeren tudi za izdelavo blazinic. Ker alergične reakcije in dermatitis povzroči predvsem kontakt z rastlino, je priporočljivo to upoštevati pri izboru materiala in izdelavi blazinice. Možnosti prekomerne doze v primeru opisane uporabe ni, saj

učinkovine prihajajo močno razredčene v plinastem stanju do nosne sluznice. Tudi nevarnosti senenega nahoda ni, saj ga povzroča le cvetni prah (pelod), ki v blazinicah ne bo prisoten. Velika verjetnost je tudi, da bodo ljudje blazinice imeli predvsem za spominek in jih ne bodo intenzivno uporabljali. Glede starosti hmelja pa predlagamo uporabo naravno staranega hmelja.

LITERATURA:

1. Bohinc P.: Slovenske zdravilne rastline, 3. dopolnjeni ponatis, Založba Mladinska knjiga, Ljubljana, 1991
2. Bremens L.: Zelišča, Žepna enciklopedija, Pomurska založba, Murska Sobota, 1991
3. Buff W., von der Dunk K.: Giftflanzen in Natur und Garten, Paul Parey, Berlin, Hamburg, 1988
4. Duke J. A.: Handbook of medicinal herbs, CRC Press Inc., Boca Raton, Florida, 1985
5. Grieve M.: a Modern Herbal, Peregrin Books, Penguin Books Ltd, Harmondsworth, England, 1976
6. Lewis W. H., Elvin-Lewis M.P.F.: Medical Botany, Plants affecting man's health, John Wiley & Sons, New York, 1977
7. Ody P.: Zdravljenje z zelišči, Zdravilna zelišča od A do Ž, Založba Domus, Ljubljana, 1994
8. Pečovnik M.: Določanje 2-metil-3-buten-2-ola v eteričnem olju hmeljnih storžkov (Lupuli strobuli) različnih kultivarjev hmelja (Humulus lupulus L.), Diplomsko delo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 1995
9. Petauer T.: Leksikon rastlinskih bogastev, Tehniška založba Slovenije, Ljubljana, 1993
10. Roth I., Daunderer M., Kormann K.: Giftflanzen Pflanzengifte, 3. Ausgabe, EcoMed mbH, Landsberg Muenchen 1988
11. Tucakov J.: Lečenje biljem, Izdavačka radna organizacija Rad, Beograd, 1984
12. Wichtl J., teedrogen, Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft mbH, Stuttgart, 1984

Dr. Janko Rode

OPOZORILO !

Hmeljarji, ki ne boste imeli dovolj skladiščnih kapacitet, se od 1. do 10. avgusta 2000 dogovorite na Hmezad Export Import za predčasni prevzem in skladiščenje.

PRIDELOVANJE OLJNE OGRŠČICE

Ogrščica je stara in zelo razširjena oljnata poljščina v svetu in tudi v Sloveniji. Intenzivno žlahtniteljsko delo, je dalo sorte z boljšo kakovostjo olja in večjimi pridelki, kar pridelovalcem omogoča, da s pridelovanjem te poljščine pridejo tudi do večjega dohodka.

Do sedaj smo o ogrščici govorili predvsem kot poljščini za pridelovanje olja, živinske krme in rastlini za zeleni podor (zeleno gnojenje). Z razvojem sodobne tehnologije predelave ogrščičnega semena, pa se odpirajo še velike možnosti za predelavo v biološko mehanska olja in pridelovanje bio-nafte.

Glede na to, kar smo že omenili, da je ogrščica na naših njivah že stara poljščina, pridelava te industrijske rastline, tudi na večjih površinah, ne bi smela predstavljati večje težave.

Z opremo, ki jo imajo danes naši kmetje za osnovno obdelavo tal, lahko zadostimo vsem potrebam osnovne priprave tal za setev ogrščice, prav tako pa je na voljo dovolj dobrih sejalic, da lahko z njimi opravimo kvalitetno setev.

Enako velja za škroplilnice, s katerimi lahko opravimo temeljito varstvo pred boleznimi, škodljivci in pleveli.

Spravilo pridelka opravimo s kombajni, ki jih tudi že imamo. Še največ problemov na področju potrebne opreme za pridelovanje ogrščice predstavlja sušenje, saj trenutno na našem področju nimamo primerne sušilnice, na kateri bi požeto seme primerno posušili, brez tega pa je pridelek težko skladiščiti za daljši čas.

Vendar pa v svetu poznajo dobre tehnične rešitve, ki bi jih z malo stroški lahko prenesli v naše okolje, vsaj v eno od dosedanjih velikih sušilnic hmelja.

Po vsem povedanem o tehnologiji pridelave ogrščice, pa je potrebno opozoriti še na nekatere postopke, ki jih moramo upoštevati, če želimo dobiti visoke in kvalitetne pridelke.

Za doseganje pridelka 2,8 tone do 3,0 tone suhega zrnja na ha, moramo nujno upoštevati načelo kolobarjenja. Zaradi trdovratnosti številnih bolezni (golšavost, plesen, črna listna pegavost) in škodljivcev (bolhači, ogrščična grizlica, klunotaji itd.) si sledi na isti njivi šele vsako četrto ali peto leto. Podobne zahteve, glede kolobarjenja, ima tudi sladkorna pesa. Če se bodo uresničile napovedi strokovnjakov o zmanjšanju površin sladkorne pese (to se je že zgodilo na Madžarskem in Češkem), bi lahko bila ogrščica odličen nadomestek v kolobarju.

Prav tako kot kolobar, je pomembna tudi izbira njive na kateri bomo pridelovali ogrščico. Nič več ne velja pravilo, da lahko ogrščico pridelujemo na vsaki njivi. Za doseg dobrega pridelka, moramo sejati tudi na dobri njivi. Še najbolj se moramo izogibati zapleveljenim njivam. Pleveli je namreč veliko lažje zatirati v drugih poljščinah kot v ogrščici, zato za predhodnice v

kolobarju izbiramo take poljščine, v katerih lahko pleveli temeljito zatremo.

Med pomembne ukrepe za doseg dobrega pridelka štejemo tudi izbiro sorte. Znano je, da imamo jare in ozimne sorte ogrščice. Glede na to, da se z ozimnimi sortami dosegajo večji pridelki zrnja, se pri nas sejejo ozimne sorte, to velja tudi za pridelovalce v sosednji Avstriji, ki pridelujejo ogrščico za predelavo v bio-nafto.

Tudi glede kemične sestave poznamo več različnih sort, ki so jih v zadnjem desetletju žlahtnitelji ponudili pridelovalcem. Za današnje razmišljanje naj omenimo le označevanje teh skupin, a brez temeljite razlage kemične sestave.

Te sorte so:

- stare sorte z visoko osebnostjo eruka kisline;
- »O« (zero) sorte;
- »OO« (double zero) sorte;
- »OOO« (triple zero) sorte;

PRIPOMBA: v starih sortah ogrščice je bila glavna kislina v olju zelo nenavadna eruka kislina, ki ima v verigi 22 ogljikovih atomov. Ta kislina je predstavljala približno 50 % vseh maščobnih kislin v olju. Dolga ogljikova veriga dela to kislino neaktivno, zato olje, ki vsebuje dosti eruka kisline, ni najbolj primerno za prehrano ljudi in živali.

Tudi za predelavo ogrščice v bio-nafto se uporabljajo tako imenovane zero sorte, ki vsebujejo le do 2% eruka kisline.

Kot že omenjeno ima tudi ogrščica veliko bolezni in škodljivcev, zato je za dober pridelek obvezno in potrebno izvajati vse zaščitne ukrepe proti boleznim, škodljivcem in plevelom.

O ekonomiki pridelovanja ogrščice (predvsem za predelavo v bio-mehanska olja in bio-nafto) bomo pisali prihodnjič. Na podlagi podatkov, ki smo jih dobili v Avstriji pa lahko rečemo, da so kmetje s pridelavo ogrščice zadovoljni, tako v primeru, če bio-nafto uporabljajo sami, ali če ogrščico prodajo oljarni, ki jo predelujejo.

Literatura:

Tone Tajnšek: Oljna ogrščica in sončnice

Knjižica za pospeševanje kmetijstva 1986

Ludvik SEMPRIMOŽNIK, univ.dipl.ing.

Marko TEVŽ, univ.dipl.ing.

SPREMEMBE V SVETU HMELJSKE TRGOVINE

V svetovnih krogih se je tako med trgovci hmelja kot tudi pridelovalci in pivovarji že dolgo ugibalo kdaj bo prišel dan združitve med dvema najstarejšima trgovskima hišama John Barth&Sohn in Hopunion, saj je vse tesnejše povezovanje in sodelovanje, kakor tudi vsesplošni trendi svetovnega združevanja kapitala, to tudi nakazovalo.

V znanstveno raziskovalni pivovarni St. Johann sta dve največji firmi na področju hmeljske trgovine in predelave John Barth&Sohn in Hopunion dne 5. junija 2000 pripravili tiskovno konferenco, na kateri sta objavili združitev obeh podjetij in predstavili novo vodstvo enotnega podjetja z mlajšo generacijo, ki bo začelo skupno delovati od 31. julija 2000 dalje. Thomas C. Reiser, dosednji predsednik Hopuniona (sin Johannsa M. Reiserja), Regine Barth-Daiber (hčerka Petra Bartha) ter Alexander in Stephan Barth (sinova Heinricha Joh. Bartha), vsi iz firme Joh.Barth&Sohn, bodo v skupnem podjetju vodili prodajo hmelja in hmeljnih proizvodov. Strateški razvoj novega skupnega podjetja pa bo še vedno v rokah stare generacije Petra in Heinricha Joh. Bartha ter Johannsa M. Reiserja.

Z združitvijo se zaključuje dolgoletno sodelovanje med obema najstarejšima svetovnima podjetjema za hmeljsko trgovino, katerih zgodovina sega v družini Barth že od leta 1794, pri Hopunionu pa od 1809. Sodelovanje se je začelo leta 1933, katerega bistvo ni bilo le v medsebojni pomoči in izgradnji med obema svetovnima vojnoma, ampak tudi v izgradnji skupnega predelovalnega obrata v Wolnzachu, kjer so kasneje začeli z proizvodnjo hmeljnih briketov. Sodelovali so tudi pri razvoju strojev in opreme za hmeljsko predelavo in pred tremi leti skupaj ustanovili znastveno raziskovalno pivovarno v St. Johannu, katere namen je ugotavljanje pivovarniške vrednosti hmelja in hmeljnih proizvodov.

Skupno podjetje bo po ocenah iz leta 1999 obvladovalo okoli 40% svetovnega trga (dosedaj je bil delež Joh.Barth & Sohn 29,5% in Hopuniona 10,6%) in letnim prometom cca 400 milijonov DEM. V novem podjetju bo zaposlenih samo 570 ljudi, saj je bil program racionalizacije delovne sile opravljen v obeh podjetjih že pred združitvijo. Na svetovnem hmeljskem trgu pa je delež ostalih naslednji: firma Steiner je prisotna s 25% deležem, HVG 5%, Yakima Chief 5%, neposreden odkup pivovarn 5% ter še ostali lokalni trgovci skupaj okoli 20%. Novo podjetje obvladuje nemški trg z 40%, ameriški pa z 45%. Glede na to delitev nadaljnjih združitev na tem področju najverjetneje ne gre pričakovati.

Združitev bo novemu podjetju omogočala večji vpliv na razmere na svetovnem trgu. Pivovarne se vse bolj

združujejo in je že 50% svetovne proizvodnje piva v rokah 14 največjih pivovarn, zelo kmalu pa naj bi ta delež imelo le še 5 največjih svetovnih pivovarskih koncernov. To bi naj predstavljalo še dodaten problem za hmeljske preskrbovalce, saj je potrebno najti najoptimalnejšo pot za preskrbovalno verigo od pridelovalcev hmelja, predelovalcev in trgovcev do končnega porabnika - pivovarne. Z združitvijo bodo dosegli celovitejšo ponudbo na svetovnem trgu to je: kakovost, logistiko, svetovanje, prevzem in prodajo hmelja in hmeljnih proizvodov. Novi vodja Thomas C. Raiser meni, da je najpomembnejše to, da se združijo vse sile v krutem boju na svetovnem tržišču, kjer prevladujejo koncentracijski trendi, dobički se manjšajo, riziki pa naraščajo. Z združitvijo bodo postali močnejši in bodo tako zaščitili svoje partnerje. Novo podjetje bo pospešilo razvoj in raziskave, za katerega bo zadolžena Regine Barth-Daiber in bo usmerjen na nova tržišča živilske indrustije, farmacije, kozmetike in medicine. To pa bo v prihodnosti pomenilo nove trge za prodajo hmelja. Z pivovarnami pa želijo, poleg že raziskovalnega dela na področju visoke kakovosti hmeljnih proizvodov in njihove uporabe, vzpodbuditi tudi razvojno svetovanje in agresivneje tržiti pivo kot končni izdelek. Po besedah Thomasa C. Reiserja bo imela združitev pozitivne učinke tudi za pridelovalce hmelja. Novo podjetje obljublja še bolj profesionalno delo na področju hmeljarstva povdarja pa, da svojih površin s hmeljem ne bo več širila. Potrudili se bodo, da bo združitev čim bolj gladko stekla in da pridelovalci hmelja in ostale stranke v prehodnem obdobju tega ne bodo občutili. Sedež novega podjetja bo v Nürnbergu, predstavništva pa še v Mainburgu, Tettmangu, St. Johannu in Wolnzachu (Nemčija), Eardiston/Worcestru, Paddock Woodu/Kent (Anglija), Baslu (Švica), Leonu (Španija), Washingtonu, Yakimi (Amerika), Hobartu (Avstralija), Urunquiju, Lanzhou (Kitajska) in v Zlatcu (Češka).

Povzetek po članku 'Weltweite Fusion von Joh.Barth&Sohn und Hopunion' objavljenem v Brauwelt 25/00 s. 1005-1006 pripravila

Majda VIRANT

In še moj komentar k članku

Svetovne usmeritve tako na področju hmeljarstva kot pivovarstva so fuzije (združitve). So trenutne slovenske usmeritve v pridelavi, predelavi in prodaji hmelja tudi takšne. O tem presodite sami .....

In če sodite da temu ni tako, je nujno potrebno hitro nekaj ukreniti, da ne bo prepozno.

agro PROGRAM svetuje:

**ZAŠČITITE VAŠ HMELJ
z učinkovitimi fungicidi**

Cuprablau-Z v 0,25-0,35 % konc.

proti *peronospori* (*Pseudoperonospora Humuli*) na hmelju.
Izboljšani fungicid ima zelo dobro omočljivost, se malo izpira, je zelo čist, neškodljiv za čebele in ima **najkrajšo delovno karenco - 24 ur.**
Pred in po cvetenju škropimo po navodilih prognostično-signalizacijske službe. Obvezno škropimo ob začetku in pred zaključkom cvetenja.
Glede na bujnost nasada uporabimo **2000-2400 l vode/ha.**

Pepelin v 0,2-0,3 % konc.

za preventivno, kurativno in eridikativno zatiranje *pepelaste plesni* na hmelju (*Sphaerotheca Humuli*) ter zmanjšanje populacije *rdečega pajka*.
Najsodobnejša, DF formulacija omogoča hitro in enostavno pripravo škropilne brozge, brez prašenja, penjenja in ostankov v embalaži. Ima zelo dobro suspenzibilnost in obstojnost pripravljene škropilne brozge, pri visokih temperaturah ni fitotoksičen, ima majhen vpliv na koristne žuželke, neškodljiv je za čebele, ima pa tudi **najkrajšo delovno karenco-24 ur.**

CINKARNA

Tel.: 03/ 451-96-10 GSM: 031/ 539-934, 504-512

CURZATE R®

ZA ZATIRANJE HMELJEVE PERONOSPORE

Predstavljamo vam fungicid **CURZATE R®** (aktivna substanca cimoksanil), ki je v svetu že dolgo znan. V Sloveniji je v letu 1998 dobil registracijo za zatiranje peronospor vinske trte, v letošnjem letu pa tudi za zatiranje hmeljeve peronospor (*Pseudoperonospora humuli*). Uporablja se v 0,3 % koncentraciji.

CURZATE R® (4 % cimoksanil + 40 % baker)

Prednosti :

- + preventivno in kurativno delovanje
- + karenc 7 dni
- + odlično deluje na hmeljevo peronosporo
- + WG formulacija

Zastopa in prodaja

AROPI d.o.o.

Grajski trg 21, 2327 RAČE

Tel.: 02 60 90 211, fax: 02 60 90 430

Izdeluje

